

Ι.ΟΙΚ.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΚΥΡΙΑΚΗΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΓΡΑΦΕΙΟΝ

9. 'Θδός Πατησίων ἀριθ. 9.

Αἱ συνδρομαὶ ἀποστέλλονται ἀπ' εὐ-
θείας εἰς Ἀθήνας διὰ γραμματοσήμου,
χαρτονομισμάτων, χρυσοῦ κ τ λ.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Αὐγουστοῦ Μακέ : Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ, (μετὰ εἰκόνων) μετάφρασις
Χαρ. Ἀννίνου, (συνέχεια). — *Fortuné Boisgobey* : ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ
ΧΕΡΙ, μετάφρασις Δισώπου, (συνέχεια). — Καραμζίν : ΝΑΘΑΛΙΑ
Ἡ ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΒΟΓΙΑΡΟΥ κατὰ μετάφρ. Α.Γ. Κωσταττιρίδου. (συν.)

**ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
προκληρωτῆ**

Ἐν Ἀθήναις φρ. 8, ταῖς ἐπαρχίαις 8,50
ἐν τῷ ἐξωτερικῷ φρ. χρυσῶ 15.
Ἐν Ῥωσίᾳ βρούβλια 6.

Εἰσῆλθον ἀθορύβως εἰς τὴν παρακειμένην δενδροστοίχλιαν. (Σελίς 325).

ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ ΜΑΚΕ

Ο ΚΟΜΗΣ ΛΑΒΕΡΝΗ

ΚΑΤΑ ΜΕΤΑΦΡΑΣΙΝ ΧΑΡ. ΑΝΝΙΝΟΥ

[Συνέχεια]

ΝΗ

Ο ΜΑΓΟΣ

Ἡμέρα λαμπρά, μία τῶν μακρῶν ἐκεί-
νων ἡμερῶν τοῦ Μαΐου διέχεε δαψιλῆ λάμ-

ψιν καὶ θάλπος ἐαρινὸν ἐπὶ τῶν Βερσαλ-
λιῶν.

Εἰς τὸν προθάλαμον, τὸν παρακείμενον
εἰς τὰ βασιλικά δωμάτια, ἐφαίνετο πε-
ριερχόμενον πλῆθος αὐλικῶν, με χρυσοποι-
κίλους καὶ πολυτελεῖς ἐνδυμασίας, οἵτι-
νες πάντες συνωμίλου, χωρὶς ν' ἀκούηται
εὐκρινῶς ὁ ἦχος οὐδὲ μίας λέξεως. Ἡ κατ'
ἀντίθετον διεύθυνσιν παρέλασις ἐκείνη
τῶν ὀμίλων πριγκίπων καὶ στραταρχῶν
καὶ ἱεραρχῶν καὶ μεγιστάνων, ἐκυμάτιζεν
ὡς ποταμὸς βαλλόμενος ὑπὸ τῶν ἀκτίνων

τοῦ ἡλίου, προὔξενε δὲ τὴν φωτεινὴν ἀν-
τανάκλασιν, τὴν τόσον ἐπιφοβὸν διὰ τὰ
ὄμματα τῶν ἐπαρχιωτῶν, οἵτινες δὲν ἠδύ-
ναντο νὰ τὴν ὑποφέρωσιν.

Τὰ βλέμματα πάντων τῶν περιπατούν-
των ἐστρέφοντο τακτικῶς κατὰ πᾶσαν
στιγμὴν πρὸς τὴν θύραν τοῦ βασιλικοῦ
ἐνδαιτιήματος, στεγανῶς κεκλεισμένην
καὶ φρουρουμένην παρὰ τοῦ τελετάρχου
καὶ τοῦ ὑπασπιστοῦ τῆς ὑπηρεσίας.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος τῶν Παρισίων κ.
Ἄρλαι εἰσῆλθεν εἰς τὴν στοὰν καὶ ἤρχισε

τούς χαιρετισμούς και τὰς ὑποκλίσεις του.

Μετ' ὀλίγον εἰσήλθεν ὁ παλαιὸς ἡμῶν γινώριμος κ. Ρυβαντέλ φέρων λαμπρὸν ἐρυθρὸν ἱμάτιον, πλουσίως διὰ χρυσοῦ πεποικιλιμένον, ἔνδυμα τῆς αὐλῆς, βαρεῖαν ἀποπνέον ὀσμὴν τῶν πρὸς διατήρησιν χρησιμοποιοιμένων μυρωδικῶν ἐν τῇ χειμερινῇ ἱματιοθήκῃ, ὅπου ὁ ἀνδρεῖος στρατιώτης τὸ εἶχεν ἀφήσει ἄθικτον ἐπὶ πολὺν χρόνον.

Ὁ ἀρχιεπίσκοπος καὶ ὁ στρατηγὸς συνητήθησαν μετ' ὀλίγον καὶ ἐχαιρέτισαν ἀλλήλους φιλικώτατα.

Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ δύο ἦσαν τὰ πρῶτα θέματα ἐφ' ὧν περιστρέφοντο εἰσηγητικῶς πᾶσαι αἱ συνομιλῖαι, ὁ βασιλεὺς καὶ ὁ καιρὸς ἦσαν πολὺτιμα βοηθήματα εἰς πᾶσαν συνδιάλεξιν. Ἡμεῖς ἀπωλέσαμεν τὸ ἐν ἐξ αὐτῶν.

— Πῶς ἔχει ὁ βασιλεὺς; ἠρώτησεν ὁ Ρυβαντέλ· συγχωρήσατέ με ἂν σὰς ἐρωτῶ, Σεβασμιώτατε, διότι ἔρχομαι ἀπὸ τοῦ στρατοῦ ἐπ' ἀδεία.

— Ὁ βασιλεὺς ἔχει κάλλιστα, στρατηγέ. Τί ὠραῖος καιρὸς!

— Πολὺ ζέστη, Σεβασμιώτατε· θὰ ἔχωμεν πολλὰς ἀποπληξίας κατ' αὐτὸ τὸ θέρος. Ἐχομεν κανὲν νέον;

— Τίποτε ἄλλο ἐκτὸς τοῦ μάγου, ἀπήντησεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος, ὅστις συναντήσας τὸν πρίγκιπα τῆς Βανδώμης ἐπλησίασε πρὸς αὐτόν, ἐνῶ ὁ Ρυβαντέλ ἀναγκασθεὶς νὰ χαιρετίσῃ τὸν πρίγκιπα, ἀπέμεινεν εἰς τὸ μέσον τῆς τόσον ἐνδιαφερούσης ἐκείνης συνδιάλεξεως.

— Ὁ μάγος! εἶπε καθ' ἑαυτῶν· ποῖος μάγος;

Καὶ ἀνεζήτει διὰ τῶν ὀφθαλμῶν περίξ του, ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ πλήθους ἐκείνου ὁ Ρυβαντέλ δὲν ἀνεγνώρισε πρόσωπα ἀρετὰ φιλικὰ, ὥστε ν' ἀποτείνῃ πρὸς αὐτὰ ἐρωτήσεις. Αἴφνης ἠσθάνθη ὅτι τὸν ἐσταμάτησεν ὁ κ. Ριοτῶρ. Τί καλὴ σύμπτωσης!

— Μπᾶ! ἀνέκραξεν· ἐδῶ εἶσαι, κόμη;

— Πρὸ ὀκτῶ ἡμερῶν, μαρκήσιε· καὶ σύ; . .

— Πρὸ δέκα λεπτῶν μόλις. . . Τί νέα ἔχομεν; Πρὸ ὀλίγου ὁ κύριος Ἀρλαί μοῦ ὠμίλει. . .

— Περὶ τοῦ μάγου ἴσως; . .

— Ἀκριβῶς. . . Τί πρᾶγμα λοιπὸν εἶνε αὐτός;

— Ὡ, φίλτατε μαρκήσιε, ἀπήντησεν ὁ Ριοτῶρ, εἶνε πρᾶγμα ἀνήκουστον.

— Καλημέρα, Ριοτῶρ, εἶπεν αἴφνης ὁ στρατάρχης Βουφλέρ διερχόμενος πλησίον των· ἔχω κάτι νὰ σοῦ εἶπω.

Ὁ Ρυβαντέλ παρεμέρισεν ἀμέσως. Δυσχεραίωνν κατὰ τοῦ στρατάρχου, ἀφῆκε τὸν μετ' οὐ συνδιελέγετο, ἐφ' οὗ ἡ περιέργειά του ἐστήριζε τόσας πλουσίας ἐλπίδας.

— Ὅταν εἶνε κακός, ἰδιότροπος, ὡσὰν ἐμέ, ἔλεγε καθ' ἑαυτὸν δὲν πρέπει νὰ εἶνε περιέργος. Εἰς ποῖον ν' ἀποταθῶ τῶρὰ διὰ νὰ μάθω τίς εἶνε αὐτὸς ὁ μάγος καὶ τὸ θαυμαστὸν αὐτοῦ συμβάν.

Ἰδὼν τὸν ὑπασπιστὴν τῆς ὑπηρεσίας

ἐπλησίασε καὶ τὸν ἠρώτησε κατὰ ποῖαν ὄραν θὰ ἐφαίνετο ὁ βασιλεὺς.

— Ἄγνωστον, κύριε μαρκήσιε, ἀπήντησεν ὁ ὑπασπιστής. Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης εἶνε μαζὶ μὲ τὸν μάγον καὶ κανεὶς δὲν δύναται νὰ προῖδῃ πόσον θὰ διαρκέσῃ ἢ συνδιάλεξις των.

Δέκα νεωστὶ ἐλθόντες καὶ πλησιάσαντες, ὅπως ζητήσωσιν ἐπίσης πληροφορίας παρὰ τοῦ ὑπασπιστοῦ ἀπεμάκρυναν ἐκ νέου παρὰ τοῦ Ρυβαντέλ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος, περὶ οὗ πᾶσα ἡ αὐλὴ ἠσχολεῖτο.

Αἴφνης ἐπίσκοπός τις, καινουργῆ φέρων ἐνδυμασίαν, μὲ τὸν ἐπίσκοπικὸν σταυρὸν ἐξαρτώμενον ἀπὸ τοῦ τραχήλου ἐφάνη. Ἦτο μικρὸσωμος καὶ παχύς· ἐβάδιζεν ἀμυχανῶν, στενοχωρούμενος ἐκ τῆς ἐνδυμασίας του, ἐπτοημένος ἐκ τῆς τόσης περίξ του ἀποστιλβούσης πολυτελείας καὶ λάμπειος καὶ ἔτι μᾶλλον ἐπτοημένος ἐκ τοῦ μεγαλείου τοῦ βαθμοῦ, ὅπερ ἔβλεπεν ἀναπαριστώμενον εἰς τὰ μεγάλα κάτοπτρα· τὰ δειλὰ βλέμματά του ἀπέφευγον τὰ βλέμματα τῆς ὀμηγύρεως, ἥτις βαθμηδὸν ἤρχισε νὰ τιμᾷ αὐτὸν διὰ προσοχῆς τόσῃ σοβαρᾶς, ὥστε κατέστη αὐτῇ φορτικῇ. Ὁ ἐπίσκοπος, ἀφοῦ ἀπεπειράθη πρὸς στιγμήν ν' ἀντιστῆ, ὠπισθοχώρησεν ἀπέναντι τοῦ κινδύνου καὶ ἐστράφη διὰ νὰ παρατηρήσῃ ἀπὸ τοῦ παραθύρου.

Ὁ Ρυβαντέλ παρετήρησεν ὡς οἱ ἄλλοι τὸν τόσῳ ταπεινὸν ἐκεῖνον καὶ τόσον ἐπαρχιώτην τὸ ἦθος ἐπίσκοπον. Δὲν ἠδυνήθη ὅμως νὰ ἴδῃ τὴν μορφήν τοῦ ἐπισκόπου, ἦν ἀπέκρυπτε τὸ πλῆθος τῶν περιπατούντων, καὶ τὴν ὁποῖαν ὁ ἐπίσκοπος κατόπιν εἶχε κρύψει προσκολλῶν σχεδὸν αὐτὴν εἰς τὰ ὑαλῖα τοῦ παραθύρου.

Ὅτε εἶδε τοὺς πάντας σταματῶντας διὰ νὰ παρατηρήσωσι τὰ νῶτα τοῦ ἐπισκόπου, εἶτα συνομιλοῦντας, κατόπιν τείνοντας τὸ οὖς, ὅτε τοὺς εἶδε μεταβαίνοντας καθ' ὀμίλους, ὅπως ζητήσωσι πληροφορίας παρὰ τοῦ κ. Ἀρλαί ὡς ἀντιπροσώπου τῆς ἀνωτάτης ἐκκλησιαστικῆς ἱεραρχίας:

— Τοῦλάχιστον, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Ρυβαντέλ, ἂν δὲν ἔμαθα ἀκόμη τὴν ἱστορίαν τοῦ μάγου, θὰ μάθω ἴσως τὴν τοῦ ἐπισκόπου, περὶ οὗ ὅλοι ἀσχολοῦνται, ἐνῶ αὐτὸς περιουδενὸς φαίνεται ἀσχολούμενος.

Καὶ εἰσέδυσεν εἰς ἓνα ὄμιλον περιτοιχιζόμενα τὸν κ. Ἀρλαί ἀκροώμενος μετὰ προσοχῆς.

— Κύριοι, ἔλεγεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος, δὲν γνωρίζω τίποτε περισσότερον ἀπὸ ὑμᾶς περὶ τοῦ νέου ἐπισκόπου· δὲν γνωρίζω ἄλλο εἰμὴ ὅτι εἶνε ἀνὴρ εὐσεβεστάτος καὶ ταμεῖον πάσης σοφίας, τὸν διορισμὸν του δὲ ἐνήργησεν ἡ κυρία Μαιντενὼν μετ' ἧς συνδέεται διὰ παλαιᾶς καὶ εἰλικρινεστάτης φιλίας.

— Διδάσκει ἀπὸ τοῦ ἀμβωνος; ἠρώτησεν ὁ νέος Βουρδαλού.

— Ὡ, κύριε! ὡς ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, ὡς λέγουν.

— Καὶ συγγράφει ἀναμφιβόλως, εἶπεν ὁ Βοσσοῦέτος.

— Ὡς ὁ Ἅγιος Αὐγουστίνος, ὡς διατείνονται.

— Τότε λοιπὸν εἶνε θησαυρός! Ποῦ τὸν ἀνεκάλυψαν; ἠρώτησεν ὁ ἐπίσκοπος Μελδῶν, καταμετρήσας δι' ἐνὸς ἀεταίου βλέμματός του τὸν ταπεινὸν ἱεράρχην, τὸν πλανῶντα τὸ πρόσωπον περὶ τὰς ὑέλους τοῦ παραθύρου, ὡς χρυσαλλίς ἐπτοημένη προσπαθοῦσα νὰ δραπετεύσῃ.

— Ἡ κυρία Μαιντενὼν γινώσκει πάντοτε ν' ἀνακαλύπτῃ τὴν ἀληθῆ ἀξίαν, ἀπήντησε μετ' ἐμφάσεως ὁ κύριος Ἀρλαί.

— Καὶ πῶς ὀνομάζεται ὁ ἐξοχος αὐτός ἐπίσκοπος; ἠρώτησεν ὁ Βοσσοῦέτος.

— Τῇ ἀληθείᾳ, δὲν εἰξεύρω καλὰ-καλὰ· δὲν ἐνθυμοῦμαι ποτὲ τὰ ὀνόματα· τὸ ὄνομά του νομίζω λήγει εἰς ικ. . . ὄχι, εἰς ιρος. . . Τουρπίνος Τωπίνος. . .

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ὁ ἐπίσκοπος, ὅστις ἦτο τὸ ἀντικείμενον τόσων σχολίων, ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν, κουρασθεὶς ἐκ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου, ὁ δὲ Ρυβαντέλ βλέπων τὸ ἡμερον καὶ ροδινὸν πρόσωπόν του, τὸ τόσον ἀθῶον καὶ πνευματῶδες ἐνταυτῷ, ἀνέκραξεν:

— Ὁ Ἰασπίνος! . . ὁ φίλος μας Ἰασπίνος! . .

— Ἄ, ναί! εἶπεν ὁ ἀρχιεπίσκοπος στρεφόμενος· ἔχετε δίκαιον, ἡπατώμην· δὲν λέγεταί Τωπίνος, ἀλλὰ Ἰασπίνος.

Ὁ Ρυβαντέλ εἶχεν ἤδη ἀπομακρυνθῆ διασχίζων στιβαρῶς τὸ ρεῦμα τῶν χρυσοποικιλίτων ἱματίων, ἔφθασε δὲ πλησίον τοῦ παραθύρου μὲ τὰς ἀγκάλας ἀνοικτάς πρὸς τὸν Ἰασπίνον, ὅστις μετὰ τῆς αὐτῆς προθυμίας ἐρρίφθη εἰς αὐτάς, ὥστε τὰ τρίκαπτα καὶ αἱ πτυχαὶ τῆς ἐπισκοπικῆς ἐνδυμασίας του ἐνεπλάκησαν εἰς τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους καὶ τὴν στολὴν τοῦ στρατηγού· μετὰ πολλοῦ δὲ κόπου ἐδέησε νὰ ἀπαλλαχθῶσι μετὰ τὸν ἐναγκαλισμὸν.

— Πῶς, πῶς! . . ἔγεινες λοιπὸν ἐπίσκοπος, ἀξιοτίμη φίλε μου; εἶπεν ὁ μαρκήσιος.

— Ὡς βλέπετε! . . ἀπήντησεν ὁ Ἰασπίνος μετὰ θλιβεροῦ ὕφους ὡς νὰ τοῦ ἔλεγεν: Εἶσαι ἀσθενής!

Ὁ Ρυβαντέλ ἐξέλαβε τὴν μελαγχολίαν του ὡς μετριοφροσύνην, πᾶν δὲ ὅ,τι εἶχεν ἀκούσει πρὸ ὀλίγου περὶ τῆς ἀξίας τοῦ νέου ἐπισκόπου ἔβλεπεν ἐπικυρούμενον ἐκ τῆς τόσης ταπεινοφροσύνης.

Διὸ προσέβλεψε μετὰ σεβασμοῦ σχεδὸν ἐκείνον, πρὸς δὲν πρὸ ὀλίγου χρόνου προσεφέρετο οικειώτατα.

— Εἰξεύρετε, εἶπεν, ὅτι ἐδῶ γίνεται μέγας λόγος περὶ τῆς σεβασμιότητός σας; κυττάζετε πῶς σὰς βλέπουν ὅλοι· κανένα ἄλλον δὲν κυττάζουν τόσον.

— Τὸ βλέπω! ἐπιθύρουν ὁ Ἰασπίνος, καὶ δὲν εἶνε ἐνοχλητικώτερον πρᾶγμα παρὰ νὰ σὲ κυττάζουν τόσον ἀπλήστως· πῶς νὰ μὴ ἀνακαλύψουν τὴν ἀναξιοτήτά μου τόσα βλέμματα ἐξησκημένα, πονηρὰ; . .

— Καθὼς βλέπω, εἶσθε πολὺ μετριοφρῶν· ἡ κυρία Μαιντενὼν εἰξεύρει τί κάμνει, νὰ εἶσθε βέβαιος!

— Νομίζετε; εἶπε δειλῶς ὁ ἐπίσκοπος;

— Μὰ τὸν Χριστὸν!.. συγγνώμη, Σεβασμιώτατε.

— ὦ, σὲ παρακαλῶ! εἶπεν ὁ Ἰασπίνος μετ' εἰλικρινοῦς λύπης, μὴ μὲ ἀποκαλῆτε Σεβασμιώτατον, μοῦ πειράζει τὰ νεῦρα... Παράδοξον πρᾶγμα... ἔζησα πεντήκοντα ὀκτὼ ἔτη χωρὶς νὰ καταλάβω ἂν ἔχω νεῦρα, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς τοῦ ἀτυχοῦς αὐτοῦ προβιασμοῦ μου πάσχω ἐξ αὐτῶν ἀληθῆς μαρτύριον.

— Ἄλλ' ἀφοῦ πάσχετε τόσον, εἶπεν ὁ Ρυβαντέλ μετὰ φιλικῆς εἰρωνείας, διατί ν' ἀφήσετε νὰ σᾶς προβιάσουν;

— ὦ! ἀπήντησεν ὁ Ἰασπίνος, ὁ προβιασμὸς αὐτὸς τόσῳ πολὺ δυσηρέσκει τὸν Λουβοᾶ, ὥστε δὲν ἠδυνάμην ν' ἀρνηθῶ αὐτὴν τὴν ἱκανοποίησιν εἰς τὴν κυρίαν Μαιντενῶν.

Ὁ Ρυβαντέλ ἤρχισε νὰ γελᾷ θορυβῶδως, λαμβάνων δὲ τὸν βραχίονα τοῦ ἐπισκόπου, ἔφερον αὐτὸν νὰ περιπατήσωσιν ὁμοῦ εἰς τὴν μεγάλην στοάν, ὡς ἐπιδέξιός ὀλισθοδρόμος, ὀδηγῶν πρωτόπειρον καὶ κατευθύνων δι' ἐπικινδύνου ἰσορροπίας τὰ πρῶτα αὐτοῦ βήματα εἰς τὴν παγοδρομίαν.

Ὁ μαρκήσιος ἠσθάνετο μεγάλην ἔπαρσιν διὰ τὴν προσοχὴν ὅλου ἐκείνου τοῦ πλήθους, ἣν ἐφείλκεν ἀπολαύων μόνος τῆς οἰκειότητος τοῦ ἱεράρχου ἐκείνου, ὃν ἀπεκάλουν φοίνικα ἀρετῆς, ταμεῖον πάσης σοφίας, θαύμα θαυμάτων, συγγράφοντα ὡς τὸν Ἅγιον Αὐγουστίνον, κηρύσσοντα ἀπὸ τοῦ βήματος ὡς τὸν Ἅγιον Ἰωάννην, τὸν Χρυσόστομον. Εἰς τὴν ἱκανοποίησιν δὲ ταύτην τῆς ὑπερφηανείας του συνηνοῦτο καὶ τις ἐντροφῆσις, διότι τοσοῦτον φιλικῶς ἐδεξιοῦτο αὐτὸν ὁ παλαῖος καὶ εἰλικρινέστατος φίλος τῆς κυρίας Μαιντενῶν.

— Καὶ εἰς ποίαν ἐπισκοπὴν σὲ διώρισαν, φίλτατε ἱεράρχα; ἠρώτησεν αὐτόν. Εἰς καμμίαν κειμένην πλησίον τῆς Αὐλῆς;

— Ὅχι, ἀπειναντίας πολὺ μακρὰν.

— Καὶ εἰς αὐτὸ ὑποθέτω ἠμπόδισε πάλιν ἡ μετριοφροσύνη σας; ἀλλὰ τοῦλάχιστον ἡ αὐταπαρησία σας δὲν θὰ ἐξωθήσῃ μέχρι τοῦ νὰ διαμένετε καὶ ἐν αὐτῇ; Εἰπέτε μου τὴν ἐπαρχίαν, εἰς τὴν ὁποίαν κεῖται ἡ ἐπισκοπὴ σας.

— Κεῖται εἰς τὸ μέρος ὅπου... εἰξεύρετε τὴν πόλιν, ἣτις ἐπολιορκήθη ἐπὶ τοσοῦτον μακρὸν διάστημα;

— Παρὰ τίνων;

— Παρὰ τῶν Ἑλλήνων.

— Πῶς! παρὰ τῶν Ἑλλήνων; ἀνέκραξεν ὁ Ρυβαντέλ ἔλαμβος.

— Αἶ, Θεέ μου, δὲν μαντεύετε; Ὑπάρχει καὶ ποίημα περὶ αὐτοῦ. Ἡ πολιορκία διήρκεσε δέκα ἔτη. Τὸ ποίημα καλεῖται Ἰλιάς.

— Ἄλλην πολιορκίαν δὲν γνωρίζω διαρκέσαν δέκα ἔτη καὶ ὑμνηθεῖσαν παρὰ τοῦ Ὁμήρου εἰμὴ τὴν τῆς Τροίας.

— Ἐμαντεύσατε.

— Εἰσθε ἐπίσκοπος τῆς Τροίας ἐν Καμπανίᾳ.

— Ὅχι, ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ.

— Ἄλλ' ἂν δὲν ἀπατώμαι, εἶπεν ὁ Ρυ-

βαντέλ, πρὸ τρισχιλίων καὶ πεντακοσίων ἐτῶν ὁ ἀτίθαστος Ἀγαμέμνων κατέρριψε τὰ τεῖχη τῆς ἐπισκοπῆς σας καὶ αὐτὴ δὲν ὑπάρχει πλέον.

— Ἐπίτηδες ἡ κυρία Μαιντενῶν μὲ διώρισεν ἐκεῖ διὰ νὰ μένω ἐδῶ.

— Ἐνωῶ αὐτὴν τὴν λεπτότητα, εἶπεν ὁ Ρυβαντέλ, εἰσθε ἀπολύτως ὁ ἐπίσκοπος τῆς Αὐλῆς; θαυμάσια! Λοιπὸν, φίλε μου, σᾶς συγχαίρω ἐκάματε τὴν τύχην σας καὶ εἶμαι καταγοητευμένος διὰ τοῦτο. Δύνασθε νὰ γείνετε πνευματικὸς τοῦ βασιλέως, τὴν ἡμέραν καθ' ἣν ὁ ζοφερός ἐκεῖνος Ἰησοῦίτης Λασαίξ... Ἀληθινά!.. ὑμεῖς δὲν εἰσθε Ἰησοῦίτης;

— Ὅχι, καθόσον γνωρίζω, εἶπε μετριοφρόνως ὁ Ἰασπίνος.

— Ὑποθέτω ὅτι θὰ μὲ προστατεύσετε ὀλίγον, αἶ; ἐπανελάβεν ὁ Ρυβαντέλ γελῶν ἔχω τέχνα καὶ δὲν εἰξεύρω διατί νὰ μὴ προσπαθῆσω ὅπως τὰ ἀποκαταστήσω. Ὁ κύριος Λουβοᾶ καταστρέφει τὸν βασιλέα χάριν τῶν προστατευομένων του ἄλλως τε νὰ προστατευῆται τις παρ' ἀνθρώπου...

— Τὸν ὁποῖον ἄλλοτε ἐπροστάτευσεν, εἶπεν ὁ Ἰασπίνος, αὐτὸ εἶνε καθήκον.

— Εἰσθε τῷ ὄντι θαυμαστός! ἀνέκραξεν ὁ μαρκήσιος· θὰ ἐνεργήσετε ἐδῶ ἀληθῆ ἐπαναστασιν. Ἄλλ' ἄς συνομιλήσωμεν ὀλίγον καὶ περὶ τοῦ ἀγαπητοῦ Λαβερνή. Πῶς δὲν εἶνε αὐτὸς ἐδῶ, ἀφοῦ βλέπω ὅλον τὸν κόσμον; Ἐξακολουθεῖ νὰ εἶνε πάντοτε τὸ εἰδωλον, ὁ ἦρωας... Ὁ αὐτὸν νυμφεύσωμεν γρήγορα;

— Ὁ κύριος Λαβερνή ὑπῆγεν εἰς ἐκδρομὴν ἀνὰ τὰ περίχωρα πρὸς ἀναψυχὴν.

— Ἄ! εἶπεν ὁ Ρυβαντέλ ὅστις ἔκρινεν ἀπρεπὲς νὰ ἐπιμεῖνῃ περισσώτερον ἐρωτῶν, διὸ ἀλλάζων εὐθὺς θέμα συνομιλίας:

— Καὶ τώρα ἂν ἀγαπᾶτε, φίλτατε ἐπίσκοπε, εἶπεν, ἄς συνομιλήσωμεν ὀλίγον τι καὶ περὶ τοῦ μάγου. Θὰ εἰξεύρετε βέβαια τὴν ἱστορίαν του καὶ θὰ μοῦ τὴν διηγηθῆτε. Εἶμαι πολὺ ἀνυπόμονος νὰ τὴν μάθω.

— Ἐκεῖ μέσα εἶνε! εἶπε μυστηριωδῶς ὁ Ἰασπίνος δεικνύων πρὸς τὸν στρατηγὸν τὴν θύραν τῶν βασιλικῶν δωματίων

— Ἐκεῖ;.. μὲ τὸν βασιλέα;

— Εἰς τὸ σπουδαστήριόν του.

— Καὶ τί ζητεῖ ὁ μάγος μὲ τὸν βασιλέα; Τῇ ἀληθείᾳ ἐξίσταμαι.

— Μάθετε ὅτι ὅλος ὁ κόσμος ἐδῶ συμμερίζεται τὴν ἐκπληξίν σας.

— Καὶ τί εἶν' αὐτὸς ὁ μάγος;

— Πεταλωτής.

— Ἀποῦ ποῦ;

— Ἀπὸ τὴν Προβηγκίαν.

— Μήπως ὁ βασιλεὺς ἔχει νὰ πεταλώσῃ ἵππους ἀτιθάσσους;

— Ἐνδεχόμενον ἄπως δήποτε ὅμως ὁ μάγος εἶνε ἀπὸ χώραν ὅπου γνωρίζουν νὰ μαντεύουν τὰ μέλλοντα καὶ μάρτυς ὁ συμπατριώτης του Νοστράδαμος.

— Πολὺ μ' ἐνδιαφέρει αὐτὴ ἡ ἱστορία, εἶπεν ὁ Ρυβαντέλ.

— Λοιπὸν ἄς στηριχθῶμεν, ἂν εὐαρεστήσῃτε εἰς αὐτὸν τὸν τοῖχον· θὰ μᾶς βλέ-

που ὀλιγώτερον καὶ δὲν θὰ μᾶς ἀκούουν διόλου.

— Σᾶς ἀκούω.

— Ὁ μάγος λοιπὸν προέρχεται ἐκ Σαλῶν τῆς Προβηγκίας. Εἶδον εἰς τὸν μυχὸν ἐνὸς δάσους κειμένον πλησίον τῆς γενεθλίου του πόλεως μίαν σκιὰν λευκὴν, ξανθὴν, φωτεινὴν, φέρουσαν μανδύαν βασιλικὴν ἐπὶ τῶν ὤμων, ἣτις τὸν προσεκάλει.

— ὦ! Καὶ αὐτὸς ὑπῆγεν;

— Βέβαια, ἡ δὲ σκιὰ τοῦ εἶπεν: «Εἶμαι ἡ ἀποθανοῦσα βασίλισσα, σύζυγος τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος τοῦ Λουδοβίκου ΙΔ'».

— Μὰ τὸν Θεόν!.. Εἶνε ὀλίγον πιστευτὸν ὅτι ἡ ἀποθανοῦσα βασίλισσα ἐξέλεξεν ὡς τόπον τῆς ἐμφανίσεώς της τὸν μυχὸν ἐνὸς δάσους εἰς χώραν ὅπου δὲν ὑπάρχουσι δάση.

— Ἀκούσατε ἀκόμη, κύριε. Τὸ φάσμα εἶδεν ἴσως ὅτι ὁ πεταλωτής ἐσκέπτετο ὅπως ὑμεῖς, διότι προσέθηκεν: «Θὰ σοῦ εἶπω κάτι, τὸ ὅποσον θ' ἀποδείξῃ ὄχι μόνον εἰς σέ, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτὸν τὸν βασιλέα ὅτι εἶμαι πράγματι ἡ Μαρία Θηρεσία. Μάθε ἐν μυστικόν, τὸ ὅποσον μόνον ὁ βασιλεὺς καὶ ἐγὼ γινώσκομεν...» Καὶ μετὰ τοῦτο τὸ φάσμα διηγήθη τὸ μυστικὸν αὐτὸ μὲ πολλὰς λεπτομερείας.

— Αὐτὸ εἶνε νόστιμον! εἶπεν ὁ Ρυβαντέλ. Θὰ ἦτο πολὺ ἐνδιαφέρον, τῇ ἀληθείᾳ, πολὺ περιέργων διὰ τὸν βασιλέα νὰ μάθῃ παρὰ τοῦ πεταλωτοῦ αὐτοῦ πρᾶγμα, τὸ ὅποσον ἐγίνωσκεν ἡδη! ὡς πρὸς τὴν σκιὰν δέ, ἦτο σωστὸν νὰ διηγηθῆ εἰς αὐτὸν τὸν χυδαῖον τὰ ἀπόκρυφα τῶν Αὐτῶν Μεγαλειότητων; Ἄν ἤμην ἐγὼ ὁ πεταλωτής, δὲν θὰ διήνυον βεβαίως διακοσίας ἐξήκοντα λεύγας διὰ νὰ ἔλθω νὰ ἐνοχλήσω τὸν βασιλέα εἰς τὸ γεῦμά του· εἶνε πολὺ ἐλεεινὴ ἐπιχείρησις.

— Καὶ σεῖς βλέπω, ὅπως ὅλος οἱ αὐλικοί, ἀμφιβάλλετε.

— Φίλτατέ μου ἐπίσκοπε, πᾶν ἀνωφελές πρᾶγμα δὲν δύναται νὰ προέρχεται ἐκ Θεοῦ.

— Καὶ ποῖος σᾶς λέγει ὅτι εἶνε ἀνωφελές;... Ἀναμείνατε τὸ τέλος. Εἰξεύρετε τάχα, ἂν χάρις εἰς τὴν εἰσαγωγὴν αὐτοῦ παρὰ τῷ βασιλεῖ, ἦν ἐπέτυχε διὰ τῆς θαυμαστῆς παρεμβάσεως τῆς ἀποθανούσης βασιλίσσης, ὁ περὶ οὗ πρόκειται πεταλωτής δὲν κατορθώσῃ νὰ πείσῃ τὸν βασιλέα περὶ τινος ὠφελίμου ἀληθείας, νὰ ὑπαγορεύσῃ αὐτῷ ἔμφρονά τινα συμβουλήν, ἐξ ἐκείνων, αἵτινες προέρχονται ἀπὸ τοῦ κόσμου τοῦ κειμένου πέραν τοῦ ἐφημέρου τούτου;

— Πολὺ καλὰ ἀκούσατε λοιπὸν καὶ ἐμέ, φίλτατε ἐπίσκοπε· δὲν εἶμαι πεταλωτής ἐγὼ, οὐδὲ συμπατριώτης τοῦ Νοστράδαμου, ἀλλὰ σᾶς βεβαίῳ ὅτι χωρὶς νὰ συναντήσω τὴν ἀποθανοῦσαν βασίλισσαν εἰς τὸν μυχὸν δάσους, θὰ ἔλεγον εἰς τὸν βασιλέα δύο σοβαρὰ πρᾶγματα, ἂν μοῦ παρεχῶρη πρὸς ἀκράσιν τὸ ἐν λεπτὸν μόνον ἐκ τῶν εἰκοσιπέντε, αἵτινα παρεχῶρησεν εἰς τὸν ἐκ Προβηγκίας μάγον αὐτόν. Ἐπειδὴ δὲ δὲν ἔχω ἀπόκρυφα διὰ

σας, ἰδοὺ τὰ δύο πράγματα, τὰ ὁποῖα θὰ ἔλεγον πρὸς τὴν Αὐτοῦ Μεγαλειότητα: Συνομολογήσατε εἰρήνην, Μεγαλειότατε, καὶ ἀποπέμψατε ἢ τὸν κύριον Λουβοᾶ ἢ τὴν κυρίαν Μαιντενῶν.

— Ἄλλ' ἰδοὺ ἀκριβῶς τὸ ζήτημα, ἀπῆντησεν ὁ Ἰασπίνος· ποῖον ἐκ τῶν δύο πρέπει ν' ἀποπέμψῃ;

— Ἄ! ὡς πρὸ τοῦτο, ἀπῆντησεν ὁ Ρυβαντέλ σφόδρα ἀμηχανῶν, ἀπόκειται εἰς τὸν βασιλέα νὰ ἐκλέξῃ.

— Καὶ πῶς εἰξεύρετε ὅτι, κατ' αὐτὴν ἴσως τὴν στιγμήν ὁ ἐκ Σαλῶν πεταλωτῆς δὲν ἀνεκοίνωσεν εἰς τὸν βασιλέα ἐκλογὴν ἐτοιμὴν ἤδη ἐκ μέρους τῆς ἀποθανούσης βασιλείσσης Μαρίας Θηρεσίας.

— Μπᾶ, διάβολε!... τότε ἐνωῶ τὸ ἐνδιαφέρον, ὅπερ αἰσθάνεται ἡ αὐλὴ διὰ τὴν συνδιάλεξιν ταύτην!.. ἀνέκραξεν ὁ Ρυβαντέλ· ὁ μάγος λοιπὸν φέρει τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος τοῦ ἀπασχολούντος ὅλους ἡμᾶς.

Εἶτα κύπτων πρὸς τὸ ὠτίον τοῦ Ἰασπίνου:

— Εἰξεύρετε σεῖς, ἠρώτησε πονηρῶς, ὅστις χαίρεσθε τόσῃ εὐνοίᾳ ἐν τῇ αὐλῇ, ποῖος ἐκ τῶν δύο, ὁ κύριος Λουβοᾶ ἢ ἡ κυρία Μαιντενῶν συνεβούλευσε τὴν ἀποθανούσαν βασιλίσσαν νὰ ἐμφανισθῇ εἰς τὸν πεταλωτῆν;

Ὁ Ἰασπίνος μὲ λεπτὸν μειδίαμα ἀπῆντησεν:

— Ὅσῳ καὶ ἂν ἐρωτήσετε, μαρκήσιε, δὲν θὰ τὸ μάθετε.

— Θ' ἀναμείνω λοιπὸν διὰ νὰ κρίνω, φίλτατέ μου ἐπίσκοπε, τοὺς πρώτους λόγους, οὓς ὁ βασιλεὺς θ' ἀπευθύνῃ εἶτε πρὸς τὴν μαρκησίαν, εἶτε πρὸς τὸν ὑπουργὸν μετὰ τὴν ἀναχώρησιν τοῦ μάγου. Ἐν τοσούτῳ ὁμῶς, προσέθηκε δυσθύμως ὁ γηραιὸς στρατιωτικὸς ἐπανερχόμενος εἰς τὰς μεμφιμοίρους αὐτοῦ διαθέσεις, δὲν εἶνε εὐχάριστον πρᾶγμα νὰ εὐρίσκεται τις περιπεπλεγμένους εἰς τοιαύτας ραδιουργίας. Ἐνῶ καταπονεῖται διὰ τοιούτων ἀγρυπτιῶν τὸ πνεῦμα τοῦ βασιλέως, ἡ Μεγαλειότης του δὲν φροντίζει περὶ τῶν υποθέσεων του, οὐδὲ περὶ τῶν ὑπηρετούντων αὐτόν, μᾶς λησμονοῦν ἡμᾶς τοὺς ἀγροίκους, οἵτινες διατρίβωμεν εἰς τὰ στρατόπεδα. Ἡ μικρὰ κωμῳδία τοῦ μάγου θὰ ἔχῃ λύσιν ἐπιωφελεῖ διὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τῶν δύο μεγάλων γοήτων, τῶν ὁποίων αὐτὸς εἶνε ὄργανον· ἀλλ' ἐγὼ τί εἶμαι; Νευρόσπαστον λησμονημένον, τετριμμένον, τὸ ὁποῖον κάμνουν νὰ κινῆται ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν εἰς τὰ πεδία τῆς μάχης μὲ ἄλλα ὁμοῦ πολλὰ νευρόσπαστα, χάριν τοῦ ἀριθμοῦ. Νὰ πάρῃ ἡ ὀργή! νὰ εἶνε κανεὶς νευρόσπαστον τοῦ κυρίου Λουβοᾶ!.. τί τέχνη!

— Σιωπῆ!.. εἶπεν ὁ Ἰασπίνος· μὴ ὀμιλῆτε τόσῳ δυνατὰ ἰδοὺ αὐτὸς.

Τῷ ὄντι, ὁ Λουβοᾶ ἐπεφάνη εἰς τὴν ἐσχάτην τοῦ προθαλάμου, παρακολουθούμενος ὑπὸ γραμματέων, ὑπαλλήλων, ἀξιωματικῶν. Ἐδίδε διαταγὰς βαδίζων καὶ ἐχαιρέτιζε τοὺς μὲν ἢ παρήρχετο χωρὶς νὰ χαιρετίσῃ τοὺς ἄλλους. Δὲν ἔπραττεν ὁμῶς

τοῦτο ἐξ ἀλαζονείας· φροντὶς διαρκῆς καὶ ἀλγεινὴ κατεῖχε τὸ πνεῦμά του, διαρκῶς ἀπησχολημένον εἰς τὰς υποθέσεις. Διέτασεν, ἐπήνει, ἔψεγεν, ἀλλὰ δὲν ἔβλεπεν.

Κατὰ τὴν συνῆθειάν του, διέσχισεν ὄλον τὸ μήκος τοῦ προθαλάμου, ἐνῶ αἱ κεφαλαὶ τῶν πριγκίπων καὶ τῶν μεγιστάνων ἔκλινον κατὰ τὴν διάβασίν του καὶ ἔφθασε μέχρι τῆς θύρας τοῦ βασιλικοῦ σπουδαστηρίου.

Ἡ θύρα αὕτη ἠνοίγετο συνήθως ἅμα τῇ προσεγγίσει του, ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἀπέμεινε κεκλεισμένη. Ὁ Λουβοᾶ δὲν παρετήρησε τοῦτο εἰμὴ ὅτε τὸ πρόσωπον εὐρέθη ἐγγύτατα τοῦ ἐπιχρύσου ξύλου τῆς θύρας.

Ὁ ὑπουργὸς ἐγεῖρων τὴν κεφαλὴν ἠτοιμάζετο νὰ ἐπιπλήξῃ τὸν τελετάρχην· ἀλλ' ἰδὼν τὸν ὑπασπιστὴν τῆς ὑπηρεσίας, ὑφιστάμενον καὶ ὑποκείμενον ἰδιαζόντως εἰς τὴν ἐξουσίαν του ἀπετάθη πρὸς αὐτόν.

— Διατί δὲν ἠνοίχθη ἡ θύρα; ἠρώτησεν.

— Ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης εὐρίσκεται μέσα μὲ κάποιον, ἔξωχότατε.

— Πῶς! αὐτὸς ὁ περίφημος μάγος ἀκόμη δὲν ἐξῆλθεν; ἐψιθύρισε ὁ Λουβοᾶ ἐρυθριῶν ἐκ τῆς αἰσχύνης, διότι συνηθάνετο πόσῃ χαίρεκακον εὐχαρίστησιν ἠθελε προξενῆσαι ἢ πρὸ τῆς θύρας ἀποτυχία του εἰς τοὺς παρεστώτας ἐχθρούς του. Εἶτα στρεφόμενος πρὸς τὸ πλῆθος, ὅπερ δὲν ἐμειδία πλέον ἅμα ἐστράφη:

— Ὁ πεταλωτῆς αὐτὸς, εἶπεν, ἔχει προνόμια, τὰ ὁποῖα οὐδ' αὐτοὶ οἱ στρατάρχη τῆς Γαλλίας ἔχουν.

(Ὁ Λουβοᾶ ἔπαιξε μὲ τὰς λέξεις, διότι ἡ λέξις *maréchal* σημαίνει καὶ τὸν πεταλωτῆν καὶ τὸν στρατάρχην.)

Τινὲς τῶν αὐλικῶν ἔσπευσαν νὰ γελάσωσιν.

— Ἰδοὺ ὁποῦ ὁ κύριος Λουβοᾶ σφετερίζεται τὰς ἀστειότητάς μου! εἶπεν ὁ Ρυβαντέλ ταπεινῇ τῇ φωνῇ πρὸς τὸν Ἰασπίνον.

Ὁ ὑπουργὸς ἀναγκασθεὶς νὰ περιμένῃ περιεστοιχίσθη μετ' οὐ πολὺ ὑπὸ πλῆθος αὐλικῶν, ἐπιζητούντων παντοιοτρόπως ν' ἀποσπᾶσσι παρ' αὐτοῦ μίαν λέξιν, ἐν μειδίαμα. Ἄλλ' ἐνῶ πάντες ἠσχολοῦντο περὶ τοῦ Λουβοᾶ, ὁ Λουβοᾶ ἐσκέπτετο μόνον περὶ τῆς κεκλεισμένης ἐκείνης θύρας.

Ἀἴφνης αὕτη ἠνεψήθη καὶ μία φωνὴ ἀνέκραξεν:

— Ὁ βασιλεὺς!

Καὶ ἐνεφανίσθη ὁ Λουδοβίκος ΙΔ', οὐτινος προηγέτο εἰς λοχαγὸς τῶν σωματοφυλάκων ὀδηγῶν ἄνδρα, ἀπλούστατα ἐνδεδυμένον διὰ φορεμάτων ἐκ φαίου ἐριούχου, προσηλοῦντα ἐφ' ὄλου ἐκείνου τοῦ ἀπαστράπτοντος πλῆθους βλέμματα ἀπτότητα, ὡς νὰ ἦσαν συνειθισμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ του εἰς μάλλον ἀποθαμβούσας ὀπτασίας.

Ἦτο ὁ ἐκ Σαλῶν μάγος. Ὁ βασιλεὺς ἐσταμάτησεν εἰς τὸν οὐδὸν τῆς θύρας καὶ εἶπε μετὰ καλοκαγαθίας πρὸς τὸν πεταλωτῆν:

— Εὐχαριστῶ, φίλε μου. Ὑπαγε ἡσυχῶς εἰς τὴν κατοικίαν σου. Εὐχαριστῶ.

Εἶτα ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν λοχαγὸν τῶν σωματοφυλάκων:

— Νὰ φροντίσῃ περὶ τοῦ ταξειδίου αὐτοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Διέταξα νὰ τοῦ δοθῇ ἐν ποσὸν ἀπὸ τοῦ ἰδιαιτέρου μου θησαυροφυλακίου.

Καὶ ἐνῶ ἐλάλει ὁ βασιλεὺς μετ' ἐπιδείξεως, ἔστρεφε τὰ νῶτα πρὸς τὸν Λουβοᾶ, ἂν καὶ οὗτος εἶχε πλησιάσει μετὰ τοῦ χαρτοφυλακίου του.

Ὁ Λουβοᾶ πεισνωμένος δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστείλῃ βίαιον κίνημα, ἐξ ἐκείνων, εἰς ἃ συνήθως ἀφίετο ἡ δυσθυμία του.

— Πάρα πολλοὶ εἶνε αὐταὶ αἱ περιποιήσεις εἰς ἕνα παράφρον! ἐψιθύρισε.

Ὁ βασιλεὺς ἤκουσε καὶ στρεφόμενος μετ' αὐστηρὸν ἦθος:

— Κύριε, εἶπεν, ἂν αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ἦτο παράφρων, δὲν θὰ συνωμίλουν μετ' αὐτοῦ ἐπὶ τρία τέταρτα τῆς ὥρας.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἀντήχησαν ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιγῆς τῆς ὀμηγύρεως μέχρι τῆς ἄκρας τοῦ προθαλάμου.

Ὁ Λουβοᾶ ὠχρίασε καὶ οἱ δάκτυλοί του συνεσπάσθησαν ὑπὸ τὸ χαρτοφυλάκιον.

— Ἐρχεσθε διὰ νὰ ἐργασθῶμεν, κύριε Λουβοᾶ, προσέθηκεν ὁ βασιλεὺς μετ' παγερόν ἦθος. Θὰ ἐργασθῶ εἰς Σαιν-Σύρ. Πηγαίνετε ἐκεῖ νὰ μὲ περιμένετε.

Ὁ ὑπουργὸς προσέκλινε καὶ ἀπῆλθεν, ἐνῶ ἡ λύσσα κατεβίβρωσκε τὴν καρδίαν του.

Τότε ὁ βασιλεὺς διῆλθε βραδέως βαίων διὰ τοῦ προθαλάμου, ἀπηύθυνε χαριέν μειδίαμα πρὸς τὸν Ἰασπίνον καὶ ἐχαιρέτιζε κατὰ τὴν διάβασίν του μετ' ὅσῃν προσήνεαν, ὅσην εἶχε δεῖξει ψυχρότητα πρὸς τὸν Λουβοᾶ.

Ἀποῦ ἐγένετο ἄφαντος κατελθὼν τὴν μεγάλην κλίμακα, πᾶσα ἡ ὀμηγύρις ἀπεσύρθη, ἕκαστος δὲ ἐσχολίαζε κατὰ τὴν ἰδιαιτέραν αὐτοῦ προαίρεσιν τὸ εὐχαριστῶ, ὅπερ ἀπέτεινε ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης πρὸς τὸν προβηγαλιανὸν μάγον.

— Λοιπὸν, εἶπεν ὁ Ἰασπίνος πρὸς τὸν Ρυβαντέλ, σεῖς, ὅστις ἀναμένετε ν' ἀκούσετε τὰς πρώτας λέξεις τοῦ βασιλέως διὰ νὰ κρίνετε ὡς πρὸς τὸ διάβημα τοῦ μάγου, τί φρονεῖτε;

— Φρονῶ, ἀπῆντησεν ὁ Ρυβαντέλ, ὅτι ἂν ὁ κύριος Λουβοᾶ ἐπλήρωσε τὸν μάγον διὰ νὰ ἔλθῃ νὰ ὑπερασπισθῇ τὰ συμφέροντά του ἐνώπιον τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, ὁ πεταλωτῆς ἐκλεψε τὰ χρήματα τοῦ κυρίου Λουβοᾶ. Φρονῶ ἐπὶ πλέον, ὅτι ἦτο ὅλως περιττὸν δι' ἐμὲ νὰ περιβληθῶ τὸ αὐλικὸν μου ἔνδυμα καὶ νὰ ἔλθω εἰς Βερσαλλίας. Οὐδὲ κἂν μ' ἐκύτταξεν ὁ βασιλεὺς. Νὰ πάρῃ ὁ διάβολος! ἂν ἐφοροῦσα καὶ ἐγὼ ράσα, θὰ μοῦ ἔκαμνε γλυκὰ μάτια!..

ΝΘ'

ΔΥΟ ΨΥΧΑΓΩΓΙΑΙ ΕΝ ΜΙΑ ΗΜΕΡΑ

Διὰ δευτέραν φορὰν ὁ Ρυβαντέλ συνηθάνθη, ὅτι δυσπρόστησε τὸν ἀγαθὸν Ἰασπίνον.

— "Ω, συγγνώμη! ανέκραξεν, ἔσφαλα. Τὸ ράσον σας καλύπτει ἓνα ἐξαιρετὸν ἀνθρώπον· τὸ δὲ κόκκινον ἔνδυμά μου, ὅσον χρυσοκέντητον καὶ ἂν εἶνε, δὲν καλύπτει καμμίαν μεγάλην ἀξίαν. Συγγνώμη!

Ὁ Ἰασπίνος ἠρέσθη νὰ ἀπαντήσῃ, ὅτι δὲν εἶχε προσβληθῆ. Βίτα ἐχαίρεισε τὸν μαρκήσιον, ὅπως ἐξέλη τοῦ προθαλάμου, ὅπου εἶχον ἀπομείνει οἱ δύο σχεδὸν μόνοι.

— Φεύγετε; ἠρώτησεν ὁ Ρυβαντέλ.

— Ναί, κύριε· πηγαίνω εἰς Σαίν-Σύρ.

— Ὅπως καὶ ὁ βασιλεὺς! . . . "Ω, τί εὐνοούμενος γίνεσθε! Ἐγὼ ἐπιστρέφω κατηφῆς. Ἀσπάσθητε ἐκ μέρους μου τὸν κύριον Λαθερνῆ.

Καὶ ὁ στρατηγὸς κατέπνιξε στεναγμόν, ὅστις συνεκίνησε τὸν Ἰασπίνον.

— Δὲν εἶνε εὐχάριστον πρᾶγμα, προσέθηκεν ὁ Ρυβαντέλ, νὰ ἔρχεται τις εἰς Βερσαλλίας διὰ νὰ παρευρίσκηται εἰς τὴν Αὐλήν, στερούμενος πάντων, γευματίων μόνος, ἢ πεοῖπου μόνος, περιπατῶν μόνος, ἐπιβαρύνων τοὺς φίλους του, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει ὅτι ἔχει τοιούτους, ἐνῶ ἡδύνατο νὰ ζήσῃ ἀνέτως εἰς τὴν ἐπαρχίαν του, ὁμοῦ μὲ τὴν οἰκογενεὶάν του.

Καὶ ὁ ἀγαθὸς στρατηγὸς ἐξέφερε νέον στεναγμόν, ὁ δὲ Ἰασπίνος διὰ νὰ παρηγορήσῃ αὐτὸν ἀπήντησεν:

— Μὴ φθονῆτε τὴν τύχην δὲν πηγαίνω εἰς Σαίν-Σύρ διὰ νὰ διασκεδάσω. Ἡ Γοθολία δὲν εἶνε διασκεδάσις.

— Τί εἶνε αὐτὴ ἡ Γοθολία; ἠρώτησεν ὁ Ρυβαντέλ.

— Μία νέα ἱερὰ τραγωδία τοῦ κυρίου Ρακίνα.

— Ὅπως ἡ Ἑσθήρ;

— Πλέον ἐκτεταμένη.

— Αὐτὸ εἶνε μεγάλη τιμὴ, ὅπου σὰς κάμνουν, φίλτατέ μου ἐπίσκοπε. Πῶς! σὰς προσεκάλεσαν εἰς τὴν παράστασιν;

— "Ὅχι· εἰς τὰ γυμνάσια μόνον. Ἡ κυρία Μαιντενών, βλέπουσα τὴν ἐπιτυχίαν τῆς Ἑσθήρ, παρεκάλεσε τὸν κύριον Ρακίαν, νὰ γράψῃ νέαν τραγωδίαν διὰ τὰς δεσποινίδας, καὶ ὁ ταλαίπωρος συγγραφεὺς ἴδρωσεν αἷμα ἐπὶ ἓν ἔτος.

— Ἴδου ὅμως ὅτι ἐτελειώσε, καὶ τὸ ἔργον του θὰ παρασταθῇ.

— "Ὅχι, ἀκόμη. Πρὶν παρασταθῇ, ἡ μαρκησία θὰ συμβουλευθῇ τοὺς φίλους της.

— Διατί;

— Διότι πανταχόθεν ἐγείρονται παράπονα. Αἱ δεσποινίδες τοῦ Σαίν-Σύρ ὑπεκρίθησαν πάρα πολὺ καλά, φαίνεται, τὰ μέρη των, ὅσον δὲν ἐμπρέπει εἰς ἐντίμους νεάνιδας· καὶ οἱ ψευδευλαθεῖς ἰσχυρίζονται, ὅτι δὲν ἐδώρησεν ὁ πάπας τὸ Σαίν-Σύρ ὡς πρόσδορον εἰς τὴν μονὴν τοῦ Ἀγίου Διονυσίου, διὰ ν' ἀνατρέφωται ἐν αὐτῷ ἡθοιοιοί.

— Τὸ ἀληθές εἶνε, εἶπεν ὁ Ρυβαντέλ, παραφερόμενος καὶ αὐθις ἐκ τοῦ ἀντιπολιτευτικῆς του πνεύματος, ὅτι ἂν ἤμην ἀρκετὰ πτωχός, ὥστε ν' ἀνατρέφετα ἡ θυγάτηρ μου εἰς Σαίν-Σύρ, δὲν θὰ ἐπεθύμουν νὰ τὴν ἔβλεπα ἐμφανιζομένην ἐπὶ τῆς σκηνῆς θεάτρου, ὅπως αἱ δεσποινίδες

νίδες Σαίντ - Ὁσμάν, Σοαζέλ, Γλαπιών, περὶ ὧν ἐγένετο τόσος λόγος μετὰ τὴν παράστασιν τῆς Ἑσθήρ. . .

— Βλέπετε ὅτι ὑπάρχουν τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ, ἀφοῦ καὶ σεῖς εἴσθε κατὰ, ἀπήντησεν ἀταράχως ὁ Ἰασπίνος.

— "Ὁ, ἐγὼ λέγω φανερά, πολὺ φανερά, ὅ,τι σκέπτομαι.

— Λυποῦμαι πολὺ, διότι σὰς βλέπω ἐναντίον εἰς αὐτὴν τὴν διασκεδάσιν, κύριε μαρκησίε, τὴν ὁποίαν ἐγὼ θεωρῶ πολὺ ἀθώαν, εἶμαι δὲ τῆς γνώμης τῆς κυρίας Μαιντενών, ἥτις προτιμᾷ νὰ παρέχῃ αὐτὴ διασκεδάσεις εἰς τὰς νεάνιδας παρὰ νὰ τὰς ἀφίην νὰ ἐπιζητῶσιν αὐτὰς ἀφ' ἑαυτῶν διασκεδάσεις. Λυποῦμαι ἐπίσης, διότι εἴσθε οἰκογενειάρχης ἐντιμότητος καὶ ἀνὴρ ἐμφρονέστατος, βλέπων δὲ ὅτι δὲν εἴχετε ἀσχολίαν τινὰ τὴν ἐσπέραν ταύτην, ἐσκόπευον νὰ σὰς προτείνω νὰ μὲ συνοδεύσετε εἰς Σαίν-Σύρ, ὅπου ἡ κυρία μαρκησία θὰ συγκατετίθετο ἴσως τῆ αἰτήσῃ μου νὰ σὰς δεχθῇ ὡς μέλος τῆς μικρᾶς ἐπιτροπῆς, ἥτις θ' ἀποφασίσῃ, ἂν ἡ παράστασις τῆς Γοθολίας εἶνε ἐπικίνδυνος.

Ἐνῶ ὁ Ἰασπίνος ἐπρόφερε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους, τὸ πρόσωπον τοῦ κυρίου Ρυβαντέλ εἶχεν ἀποκτήσει τοιαύτην κωμικὴν ἔκφρασιν λύπης καὶ μεταμελείας, ὥστε ὁ ἐπίσκοπος ἠναγκάσθη νὰ καταβάλλῃ προσπάθειαν, διὰ νὰ μὴ γελᾷ. Ἦτο ἐνίοτε μνησίκακος ὁ καλοκάγαθος ἀνὴρ, καὶ ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ δώσῃ καλόν τι μάθημα, δὲν τὸ παρημέλει.

— Θὰ μὲ συχωρήσετε λοιπόν, κύριε, προσέθηκεν, ἂν σὰς ἀφίνω.

— Νὰ πάρῃ ἡ ὀργή! ἀνέκραξεν ὁ Ρυβαντέλ δάκνων τὰ χεῖλη, εἶνε ἡ τρίτη φορὰ ἐντὸς ὀλίγου διαστήματος, ὅπου γίνομαι ἄξιος αὐστηρᾶς διορθώσεως. Ἀφήσατέ με, φίλτατε ἀδελφῆ! . . . συγγνώμη, σεβασμιώτατε! . . . ἤθελα νὰ εἶπω. Αἱ! . . . νὰ πάρῃ ὁ διάβολος καὶ τὴν αὐλήν καὶ τὴν κομπῆν φρασεολογίαν της! . . . ἢ μάλλον ὄχι! . . . νὰ πάρουν χίλια χιλιάδες διαβόλων τὴν ἀγροίκον καὶ μεμφίμοιρον γλῶσσάν μου, ἥτις φλυαρεῖ πάντοτε παρὰ τὴν θέλησίν μου!

Ὁ Ἰασπίνος ἤρχισε νὰ γελᾷ. Λαμβάνων δ' ἐκ τοῦ βραχίονος τὸν γηραιὸν στρατιωτικόν, εἰς τοῦ ὁποίου τὰ ὀργίλα ὄμματα ἔβλεπεν ἐν δάκρυ ἔτοιμον ν' ἀναπηδήσῃ:

— Ἐχετε ἀμαξάν, κύριε μαρκησίε; εἶπεν.

— Ἀκούτ' ἐκεῖ! . . . ἔχω τρεῖς ἀμαξάς.

— Μία μᾶς χρειάζεται μόνον διὰ νὰ μεταβῶμεν εἰς Σαίν-Σύρ.

— Μὲ παραλαμβάνετε;

— Ἀμέσως καὶ θὰ λάβετε τὴν εὐχαρίστησιν ν' ἀκούσατε τοὺς χορούς, τῶν ὁποίων γίνονται σήμερον διὰ πρώτην φορὰν τὰ γυμνάσια, ὑπὸ τὴν ὀδηγίαν ἐνὸς μουσικοῦ, περὶ οὗ λέγονται θαυμάσια.

— "Ὁ! τῇ ἀληθείᾳ, ἀνέκραξεν ὁ Ρυβαντέλ περιπτυσσόμενος τὸν Ἰασπίνον, εἴσθε ἀληθῆς χριστιανός, ἀληθῆς καλὸς ποιμὴν! Λοιπόν, λαμπρὲ καὶ ἐξαίρετε φίλε μου, πρέπει νὰ σὰς τὸ εἶπω, πρέπει

νὰ σὰς τὸ ὁμολογήσω. Ἦμην πολὺ ὀργισμένος, διότι δὲν ἡδυνάμην νὰ μεταβῶ εἰς Σαίν-Σύρ. Δὲν μὲ εἶχον προσκαλέσει εἰς τὰς παραστάσεις τῆς Ἑσθήρ· ἐντεῦθεν προήρχετο ἡ μνησικακία μου καὶ ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ φανῶ δηκτικός. Πῶς! θὰ ὑπάγω λοιπόν νὰ ἴδω ἐκ τοῦ σύνεγγυς τὸ ἴδρυμα ἐκεῖνο, τὰς θελκτικωτάτας δεσποινίδας, τὰς τόσον καλῶς ἀνατετραμμένας, ν' ἀκούσω τὴν τραγωδίαν τοῦ Ρακίνα. . .

— Πρὸ τῶν ἄλλων ὄλων.

— "Ὁ! μὲ πνίγει ἡ χαρὰ! . .

— Ἡ ζέστη μάλλον, εἶπεν ἀφελῶς ὁ Ἰασπίνος, ἀλλὰ θὰ μεταβῶμεν ἀπὸ τὸν μικρὸν δρόμον, ὅστις εἶνε ἔρημος καὶ σκιερὸς, ἢ δὲ κινήσῃ τῆς ἀμάξης θὰ σὰς δροσίση.

— Ναί, κτύπα, κτύπα! ἐφώνησεν ὁ μαρκησίος πρὸς τὸν ἡνίοχόν του.

Ἡ ἀμαξά ἔβαινε διὰ τῆς ὁδοῦ τῆς κεχαραγμένης μεταξὺ τοῦ κήπου καὶ μεγάλης δεξαμενῆς μακρᾶς ὡς διώρυγος, ὅποτε εἶδον ἐνώπιόν των μικρὰν ἀμαξάν συρομένην παρὰ δύο ἵππων.

— Τί βλέπω! εἶπεν ὁ Ἰασπίνος· δὲν εἶνε αὐτὸς ὁ κύριος Λουβοᾶ, ὅστις φαίνεται ἐκεῖ κάτω;

— Μοῦ φαίνεται, ὅτι ἀναγνωρίζω τὸ κυανοῦν τοῦ ἔνδυμα, εἶπεν ὁ Ρυβαντέλ· ὀδηγεῖ μόνος του τοὺς ἵππους, κατὰ τὴν συνήθειάν του.

— Ἄν τὸν περάσωμεν, θὰ ὀργισθῇ, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἰασπίνος, ἂν τὸν ἀκολουθήσωμεν, θὰ μᾶς ὀμιλήσῃ ἴσως καὶ δὲν ἐπιθυμῶ νὰ μᾶς ὀμιλήσῃ.

Ἐπάρχει ἐν μέσον, εἶπεν ὁ μαρκησίος· οἱ ἵπποι θὰ προχωροῦσι βᾶδην· ἡμεῖς θὰ βαδίζωμεν ὀπισθὲν των· ὁ κύριος Λουβοᾶ θὰ προχωρήσῃ, καὶ ὅταν φθάσῃ εἰς Σαίν-Σύρ, θὰ εἰσέλθωμεν κατόπιν αὐτοῦ.

Ὁ Ἰασπίνος παρεδέχθη τὴν γνώμην του, ἀμφότεροι κατῆλθον καὶ εἰσῆλθον ἀθουρῶως εἰς τὴν παρακειμένην δενδροστοιχίαν ἀποκορυπτόμενοι παρὰ τῶν δένδρων. Ὁ ἡνίοχος παρηκολούθησε τὴν κυρίαν ὁδόν, προσέχων ὅπως ἀφίην τὴν προπορευομένην ἀμαξάν νὰ ὑπερέχῃ κατὰ πολὺ.

Ἄλλ' ἡ ἀμαξά αὐτὴ ἔβαινε τόσῳ βραδέως, οἱ ἵπποι ἔσειον μὲ τόσῃ ἐλευθερίαν τὴν κεφαλὴν καὶ τὴν χαίτην αὐτῶν διαγράφοντες ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἰδιοτρόπους ἐλιγμούς, ὥστε θὰ ἔλεγέ τις, ὅτι ἔβαινον κατὰ βούλησιν, ἀνευ ὀδηγοῦ καὶ ἀνευ χαλινού.

Ἐπετα συνέχεια.

Αἰεσπος

FORTUNÉ BOISGOBEY

ΤΟ ΚΟΜΜΕΝΟ ΧΕΡΙ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

[Συνέχεια]

Ἡ ταξιδιωτὶς ἤρχισε νὰ κινή τὸ ἀνεμιστήριόν της, προσκαλοῦσα οὕτω λίαν εὐδιακρίτως τὸν Μουριατίν εἰς τὸ θεωρεῖόν της.

Πρὸς ταῦτα ὁ Μουριατίν ἀπεκρίνατο